

**Indlæg ved foretræde
For
Folketingets Sundhedsudvalg
Den 6. december 2006.**

1. Foreningen kører i øjeblikket en sag ved Komiteen for Andragender under EU-Parlamentet i Bruxelles. Sagen føres i vort medlem Jeff Carswell's navn. Sagen omhandler staten Danmarks manglende opfyldelse af aftalen "EUROTOM", som stipulerer at en stat har pligt til at etablere et helbredsmæssigt overvågningsprogram for statsborgere, der har været eksponeret for radioaktiv stråling. Mange af thulearbejdere var i 1968 eksponeret for radioaktivitet, idet de deltog i oprydningen efter B-52 flystyrtet den 21. januar 1968.
2. Et eksempel på hvor galt det kan gå er vort medlem H., som under et rutinemæssigt besøg hos sin praktiserende læge i 2005, bliver henvist til en specialist, som opdager en tumor på H's den ene nyre. Herefter følger indlæggelse og operation, hvorved tumoren og den ene nyre fjernes. Tumoren er ganske kolossal den måler 22 x 13 x 11 cm og tumorens største diameter er 17 cm. Tumoren sendes til diverse undersøgelser, men kan ikke klassificeres på nogen måde i forhold til WHO klassifikationen. Den ender op med, at være klassificeret som "WHO unclassified". Såfremt der havde eksisteret et helbredsmæssigt overvågningsprogram for Thulearbejderne – havde der måske været en chance for at H's tumor kunne være blevet opdaget på et tidligere tidspunkt og nyren kunne være reddet.
3. I et brev fra november 2005 svarer Statsministeren EU-Parlamentsmedlem Jens Peter Bonde på dennes henvendelse omkring sagen med thulearbejderne. Svaret er holdt i en meget positiv tone og statsministeren åbner op for nye undersøgelser. Dette rimer meget dårligt med, at Sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen svarer Jens Peter Bonde på en henvendelse, denne har rettet til Sundhedsministeriet i OKT/NOV 2006 "at der ikke er grundlag for yderligere helbredsundersøgelser af Thule-arbejderne. Sundhedsministerens svar er dateret den 6. november 2006.
4. I 2003 konstaterer et undersøgelseshold fra Risø, at der stadig er kontamination i et område, der hedder Narssarsuk, som ligger tæt på Thulebasen. Der måles stråling i området i en sådan grad, at man tilråder mere grundige undersøgelser. Der er udfærdiget en rapport, som er offentliggjort i foråret 2006. Rapporten konkluderer, at der er en (mindre) sundhedsrisiko for mennesker der færdes i området. I 1968 var Narssarsuk et vinter bosted for enkelte familier af Thule-eskimoer. I dag er bopladsen væsentlig større. Når Narssarsuk i dag kan konstateres forurenet med radioaktive stoffer – så prøv at forestille Jer, om Thulebasen ikke også kunne være forurenet!. På Thulebasen sammenbragte man alle vragele med mere fra nedstyrtningsstedet. Man omladede det adskillige gange. Man aftappede radioaktivt vand fra de store containere og fyldte det i mindre containere. Alt dette foregik under åben himmel i et højarktisk klima! Alt dette foregik med hjælp af de remedier der var tilstede. (almindelige pumper . almindelige slanger – etc.). Det er ganske naturligt, at der skete mindre og større uheld under hele denne operation. Derfor påstås det fra vor side, at forureningen i dette område også må eksistere. Gentagne statiske undersøgelser viser at de thulearbejdere der arbejdede med oprydningen i 1968 ikke lider af en større dødelighed (kræft) end "kontrolgruppen", som består af thulearbejdere, der har opholdt sig på basen efter 1968! Hvad!, hvis man påstår, at det kunne skyldes, at basen er så forurenet, at de nuværende

thulearbejdere har været udsat for stråling siden 1968? Det er jo gentagne gange - i de samme undersøgelser, slået fast – at thulearbejdere har en overdødelighed af kræft i forhold til den øvrige danske befolkning. Og så til en anden mærkværdig hændelse: I 1997 konstateres det, at et stort antal moskusokser i Kap Atholl området (Narssarssuk) har stærkt deformerede klove – har deformiteter på horn og tænder. Ved en ekspedition under grønlandsk ledelse bortskydes der 14 moskusokser. Kødet foræres til de Thule fangere, der var slædekørere for ekspeditionen!!!! De spiser det, og der drages for os at se, ingen konklusioner om eventuel sammenhæng med radioaktiv forurening!! Der er udfærdiget en rapport, som næsten ingen kender til.

5. Som følge af rapporten fra Risø i foråret 2006, har man besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal beslutte retningslinier for en mere grundig undersøgelse af den radioaktive forurening i Thuleområdet. Lige i øjeblikket er de grønlandske og de danske repræsentanter uenige om et væsentligt punkt. De grønlandske repræsentanter ønsker undersøgelsesområdet udvidet til også at omfatte Saunders Ø og Wolstenholme Ø. Dette er de danske repræsentanter imod! Vores Forening – Foreningen af Strålingsramte Thulearbejdere – har søgt om sæde i den nedsatte arbejdsgruppe med henvisning til vor store viden om selve ulykken i 1968. Dette er blevet afvist! Det skal her påpeges at INGEN – med undtagelse af amerikanske militære våbenspecialister – kender omfanget af de forskellige radioaktive stoffer, der var indeholdt i de 4 termonuclearer våben, der detonerede ved nedstyrtningen af en amerikansk B-52 bombemaskine den 21 januar 1968. Det må være på tide at få oplyst det totale antal kg af plutonium – uran – tritium – tilligemed andre måske toksiske stoffer – der var indeholdt i de fire våben.
6. Til undersøgelsen af den konstaterede forøgede radioaktive forurening i Thuleområdet, er der afsat 3 mio. kroner. Det er i denne sammenhæng markant, at der er afsat foreløbig 500 mio. kroner til nedbrydning og oprydning af 3 forsøgsreaktorer på Risø. Vi vil hævde den påstand at ”thulesagen” ville have haft et helt andet forløb, såfremt at B-52 flyet var styrtet ned mellem Roskilde og København!
7. Vi beder om at Sundhedsudvalget vil arbejde med denne sag i Folketinget. Thulearbejderne gjorde faktisk i sin tid en stor indsats for det danske samfund i 1968. ”Moder Danmark” har i dette tilfælde behandlet sine sønner rigtigt dårligt!

Til forelæggelse for Folketingets Sundhedsudvalg den 6. december 2006.

Foreningen af Strålingsramte Thulearbejdere

Jens Zinglensen
Formand

Hugo Elmer
Næstformand